

ondernemen onderwijs onderzoek

VERENIGING VAN LECTOREN

zomereditie 2022

Terugblik op de ALV

Pagina 03

Oproep kwaliteitskring

Pagina 05

Interview lector Judith van Helvert

Pagina 06

Survey promoveren binnen lectoraten

Pagina 08

PD-pilot bij Maritime Law

Pagina 12

VOORWOORD

Beste leden,

Net zo snel als de voorjaarsbloeiers mijn gazon vrolijk versierden, zo snel schoten ook de festivals deze lente uit de grond. Wat een verademing om elkaar na twee jaar wachten eindelijk weer te kunnen ontmoeten en samen te genieten van muziek, dans en een drankje in de zon. Het jaar 2022 begon voor veel mensen met een flinke portie vrolijke energie die we na al die lockdowns goed konden gebruiken.

Die energie zie ik ook terug in onze vereniging. De VvL bruist! Er gebeurt enorm veel achter de schermen. In deze nieuwsbrief proberen we je van de laatste ontwikkelingen op de hoogte te brengen.

Ondanks de versoepelingen besloten we om onze algemene ledenvergadering in maart toch opnieuw online te organiseren. De ervaring tijdens corona leert ons dat veel leden een digitale vergadering namelijk erg prettig vinden. Zo besparen ze flink wat reistijd en kunnen ze de digitale ledenvergadering gemakkelijker in hun agenda inplannen. Heb je de vergadering gemist? Op pagina 3 praten we je bij over de meest spraakmakende agendapunten.

Zo een digitale vergadering heeft uiteraard de nodige voordelen, maar als bestuur zijn we van mening dat elkaar persoonlijk zien en spreken ook van grote meerwaarde kan zijn. Face to face bespreek je andere zaken met elkaar dan achter een beeldscherm. Vandaar dat we tijdens onze komende heidagsessie als bestuur zullen brainstormen over een manier om elkaar binnenkort weer fysiek te ontmoeten. Heb jij ideeën of suggesties hoe de VvL dit het beste kan aanvliegen? We horen het graag!

Meedenken staat centraal in onze nieuwe manier van werken. We willen een vereniging ván maar vooral ook vóór lectoren zijn. Daarom nodigen we je van harte uit om jouw ideeën, kennis en mening met ons te delen. In deze nieuwsbrief doen we opnieuw een oproep om je aan te melden voor onze Kwaliteitskring: de denktank van de VvL. Misschien iets voor jou?

Zoals gezegd brengen we je in deze nieuwsbrief ook op de hoogte van het laatste nieuws. Zo delen we de meest opvallende uitkomsten van onze survey naar de samenwerking tussen hogescholen en universiteiten op het gebied van PhD-trajecten. En we zoomen in op een van de PD-pilottrajecten in een gesprek met lector Welmoed van der Velde (lectoraat Maritime Law, NHL Stenden).

Nu we weer meer en meer offline bij elkaar kunnen komen, zien we ook dat steeds meer lectoren hun inauguratie kunnen vieren. Eén van hen is VvL-lid Judith van Helvert, lector Familiebedrijven aan Hogeschool Windesheim. Zij neemt ons mee naar haar feestelijke inaugurele rede in mei dit jaar.

Het aantal leden van onze vereniging groeit. Regelmatig melden zich nieuwe lectoren aan. We zijn erg benieuwd naar al die nieuwe gezichten. Ben jij of ken jij een nieuwe lector die zich wil voorstellen in de volgende nieuwsbrief? Laat het ons weten door een mail te sturen naar secretaris@lectoren.nl.

Met de zomervakantie voor de deur wens ik jullie alvast een hele fijne zomer toe. Geniet van de zon, vrienden en familie en je welverdiende weekjes rust. We spreken elkaar na de zomer!

Mariska van der Giessen
Voorzitter van de Vereniging van Lectoren (VvL)
Mariska.van.der.giessen@nhlstenden.com

HEB IK IETS GEMIST?

EEN TERUGBLIK OP DE ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op donderdag 31 maart organiseerden we onze jaarlijkse algemene ledenvergadering. Ondanks de versoepelingen van de coronamaatregelen besloten we om deze vergadering toch opnieuw digitaal te organiseren. Daarmee hopen we dat op deze manier zoveel mogelijk VvL-leden digitaal aanwezig kunnen zijn. Kon je er desondanks niet bij zijn? We zetten de belangrijkste punten voor je op een rijtje.

Van én voor lectoren

De insteek van de Vereniging van Lectoren is en blijft dat we een vereniging zijn van en voor onze leden. Dit proberen we te realiseren door leden regelmatig te vragen naar hun kennis, mening en ervaring door middel van survey, polls en gesprekken. Ook via onze LinkedIn-groep leggen we contact en delen wij kennis met elkaar. Daarnaast nodigen we leden uit om deel te nemen aan online brainstormsessies over uiteenlopende thema's. Hiervoor zijn we in 2021 gestart met de Kwaliteitskring, waar leden zich nog altijd voor kunnen aanmelden.

BKZ en SKZ

Een tweede punt op de agenda vormde de ontwikkeling van de BasisKwalificatieonderZoek (BKZ) en SeniorKwalificatieonderZoek (SKZ). Diverse lectoren werkten de afgelopen maanden mee aan de ontwikkeling van deze trajecten. De Vereniging Hogescholen (VH), SIA en andere nationale gesprekspartners reageerden zeer positief op de stappen die we hebben gezet. Op dit moment werken we aan de inhoudelijke vormgeving van de toetsmatrijzen. Naar verwachting start in 2022 de eerste pilot.

ondernemen
onderwijs
onderzoek

VERENIGING VAN LECTOREN

Promoveren binnen lectoraten

Eind 2021 viel er een mail in je box met het verzoek mee te doen aan de online vragenlijst over promoveren binnen lectoraten. De uitkomsten delen we met je in deze nieuwsbrief op pagina 8.

Kwaliteitskring

In 2021 plantten we het zaadje voor onze eigen Kwaliteitskring. Een denktank van VvL-leden die hun kennis willen delen over bepaalde onderwerpen. Tijdens de algemene ledenvergadering vertelde Eric van de Luijtgaarden over de eerste bijeenkomst op 18 oktober 2022, waarin hij met de Kwaliteitskring de contractuele en juridische positie van lectoren wil bespreken.

Presentatie PD-project

Na afloop van de ledenvergadering gaf Jan Jukema, lector Smart Health aan Saxion hogeschool, een presentatie over de ontwikkeling van het PD-traject binnen het hoger onderwijs en over de PD-pilot waar hij deel van uitmaakt. Benieuwd naar zijn bevindingen? Vraag de presentatie aan door een mail te sturen naar secretaris@lectoren.nl.

MELD JE AAN VOOR DE KWALITEITSKRING

Beschik jij over een frisse blik? En wil je inhoudelijk meedenken over thema's die invloed hebben op jouw rol als lector of praktijkgericht onderzoek in het algemeen? Meld je dan aan voor onze Kwaliteitskring!

De Kwaliteitskring heeft tot doel om de gezamenlijke denk- en slagkracht van de Vereniging van Lectoren te vergroten. Dit doen we door per thema de verschillende invalshoeken te belichten. Iedereen kan meedoen. De enige voorwaarde is dat je over verschillende thema's punctueel mee wilt denken en je bereid bent om je voor een periode van minimaal 12 maanden aan de Kwaliteitskring te verbinden. De planning is dat er per jaar minimaal twee bijeenkomsten worden georganiseerd, de thema's worden ruim van tevoren aangegeven.

Wat gaan we doen?

In de eerstvolgende bijeenkomst van de Kwaliteitskring staat het thema 'De contractuele en juridische positie van lectoren' centraal. Deze digitale brainstormsessie zal plaatsvinden op *dinsdag 18 oktober 2022 om 15.30 uur* onder leiding van Eric van de Luijngaarden.

Doe jij ook mee?

Heb jij ideeën of suggesties om de rol van lectoren en de positie van praktijkgericht onderzoek binnen het hoger onderwijs te verbeteren? Heb je een suggestie voor een thema dat relevant is voor lectoren? Geef je op voor onze Kwaliteitskring en laat je suggestie horen. Meld je aan door een mail te sturen naar secretaris@lectoren.nl.

LECTOR JUDITH VAN HELVERT: "DE VVL BIEDT EEN SCHAT AAN KENNIS WAAR PAS GESTARTE LECTOREN HUN VOORDEEL MEE KUNNEN DOEN"

Dat vrijdag de dertiende ook een geluksdag kan zijn, weet lector Judith van Helvert-Beugels inmiddels uit eigen ervaring. Op vrijdag 13 mei 2022 werd ze geïnaugureerd als kersverse lector Familiebedrijven aan hogeschool Windesheim. Een heuglijk moment, mede omdat haar inauguratie na lange tijd weer mocht plaatsvinden in het bijzijn van collega's, partners, vrienden en familie.

Wie plaatsneemt in de zaal voorafgaand aan een inauguratie zal naar alle waarschijnlijkheid geen idee hebben hoeveel voorbereidingstijd er voor een lector gaat zitten in dit bijzondere moment. "Veel mensen denken dat het schrijven van zo'n rede in een week wel klaar is", lacht Judith. "Je bent immers lector, weet waar je het over wilt hebben en bent gewend om presentaties te geven. Maar niets is minder waar, weet ik inmiddels."

Concreet en tastbaar

Al weken voorafgaand aan vrijdag de dertiende was Judith druk met de voorbereiding van haar inaugurele rede. "Valkuil voor veel onderzoekers is dat we te diep inzoomen op de inhoud, waardoor we onze luisteraars onderweg verliezen", vertelt ze. "Vandaar dat ik bewust heb gekozen om mijn rede in te kleden met praktische voorbeelden. Ik heb twee familiebedrijven uitgenodigd om tijdens mijn inauguratie deel te nemen aan een paneldiscussie. Dat maakte mijn verhaal heel concreet en tastbaar. Theorie en praktijk vloeiden ongemerkt samen. Precies wat ik voor ogen had."

Na afloop mocht Judith rekenen op heel wat complimenten vanuit het publiek. "Ik denk dat voor iedereen duidelijk is geworden dat het ondernemen in een familiebedrijf echt anders en complex is, en dat was precies de bedoeling. Als kers op de taart mocht ik tijdens mijn inauguratie de winnaar uitroepen van de Ten Clarenwater Thesis Award, een scriptieprijs voor zowel bachelor als master studenten die hun scriptie hebben geschreven over familiebedrijven. Daarmee kwam er een extra feestelijk einde aan de middag."

vervolg interview Judith van Velvert

Op zoek naar een mentor-lector

De inauguratie was exact een jaar na Judiths officiële benoeming tot lector Familiebedrijven. "In juni 2021 mocht ik het stokje overnemen van Ilse Matser, die sinds 2009 lector Familiebedrijven bij Windesheim was. Een spannend moment. Vanaf 2019 kon ik als associate lector de kunst afkijken bij Ilse, maar voor mijn gevoel kwam het moment om zelf de leiding te nemen wel vroeg."

Die onzekerheid was reden voor Judith om binnen Windesheim op zoek te gaan naar een lector die haar mentor wil worden. "Zo kwam ik uit bij Marieke Hettinga, lector ICT-innovaties in de zorg. Zij heeft me onder haar hoede genomen en is een jaar lang mijn sparringpartner geweest. Ik kon bij Marieke terecht met praktische vragen, maar ook met vragen over de invulling van mijn rol als lector. Die houvast tijdens mijn zoektocht vond ik heel prettig."

Schat aan kennis

Deze functie van mentor-lector zou een goede rol kunnen zijn voor leden binnen de Vereniging van Lectoren, verwacht Judith. "Het lectorschap is een vrije rol, die je grotendeels zelf mag invullen. Ik heb het als waardevol ervaren om het daar met anderen, zoals collega-lectoren van het Nederlands Lectoren Platform Ondernemerschap (NLPO), over te hebben en samen het speelveld te verkennen. Ik denk dat de Vereniging van Lectoren de plek bij uitstek is waar deze mentor-lectoren rondlopen. Hier ligt een schat aan kennis waar pas gestarte lectoren hun voordeel mee kunnen doen."

Met haar inauguratie achter de rug is het nu vooral zaak om vooruit te kijken. "Het afgelopen jaar heb ik samen met de kenniskring binnen mijn lectoraat de lijnen uitgezet voor de komende tijd", knikt Judith. "De drie onderzoekslijnen die daarin centraal staan zijn de mentaal weerbare ondernemersfamilie, de sociaal betrokken ondernemersfamilie en de lerende ondernemersfamilie. Per onderzoekslijn willen we in kaart brengen welke bestaande kennis er al is en welke vragen bij ondernemende families en hun stakeholders leven."

Gezamenlijke missie

Met deze vragen gaat haar lectoraat de komende jaren aan de slag. "Ik kijk er naar uit om hierin op te trekken met ondernemende families, (internationale) kennispartners, brancheverenigingen, werkgeversorganisaties, (regionale) overheid en adviesorganisaties. Samen willen we de kracht van ondernemende families en hun bedrijven verder tot bloei laten komen."

Benieuwd naar Judiths inaugurele rede?

[Judith van Helvert-Beugels](#) is lector Familiebedrijven bij het Kenniscentrum Strategisch Ondernemerschap van Hogeschool Windesheim. Benieuwd naar haar inaugurele rede? Mail ons en wij sturen de publicatie 'Van je familie moet je het maar hebben!' naar je op: secretaris@lectoren.nl.

PROMOVEREN BINNEN LECTORATEN

DE MEEST OPVALLENDE RESULTATEN UIT DE SURVEY

Er wordt landelijk hard gewerkt aan het opzetten van een Professional Doctorate (PD), een derde cyclus gericht op praktijkgericht onderzoek en in handen van hogescholen. Al jaren klinkt de roep om zo'n promotietraject binnen het hoger onderwijs op te zetten en de wens dat lectoren het recht krijgen om promovendi te begeleiden. Om in kaart te brengen wat de huidige stand van zaken is op het gebied van promoveren binnen lectoraten vroegen we onze leden eind 2021/begin 2022 om een korte vragenlijst in te vullen. Hieronder delen we graag de meest opvallende antwoorden met je.

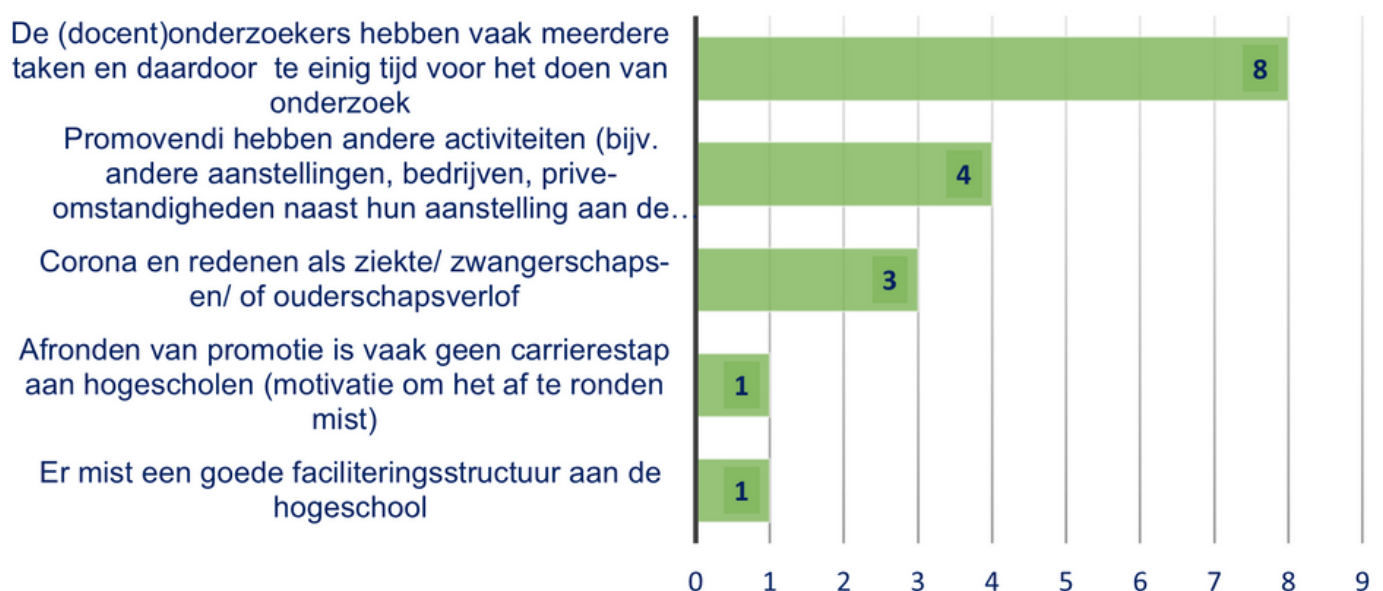
"Met de vragenlijst hebben we geprobeerd een beeld te schetsen van de verschillen en overeenkomsten in samenwerking tijdens promotietrajecten tussen hogescholen en universiteiten", vertelt Mariska van der Giessen. Samen met VvL-bestuurslid Christoph Maria Ravesloot en lector Martine van den Boomen boog ze zich over de invulling van de enquête. "Naast de huidige samenwerking tussen hogescholen en universiteiten hebben we ons ook gericht op mogelijke toekomstige samenwerkingsvormen tussen lectoren en hoogleraren op het gebied van het begeleiden van promovendi. Tot slot hebben we de verdeling van rollen, functies en financiën in beeld gebracht."

De enquête werd in december 2021 verspreid onder de leden van de VvL. Een derde van de leden nam de tijd om de elf vragen te beantwoorden. "Van 55 lectoren kregen we de ingevulde vragenlijst retour", beaamt Mariska. "Daarmee zijn de uitkomsten van deze survey niet representatief voor alle lectoren in Nederland. Dat zijn er meer dan zevenhonderd. Wel geven de antwoorden bepaalde trends weer, die we kunnen zien als indicator voor dit thema."

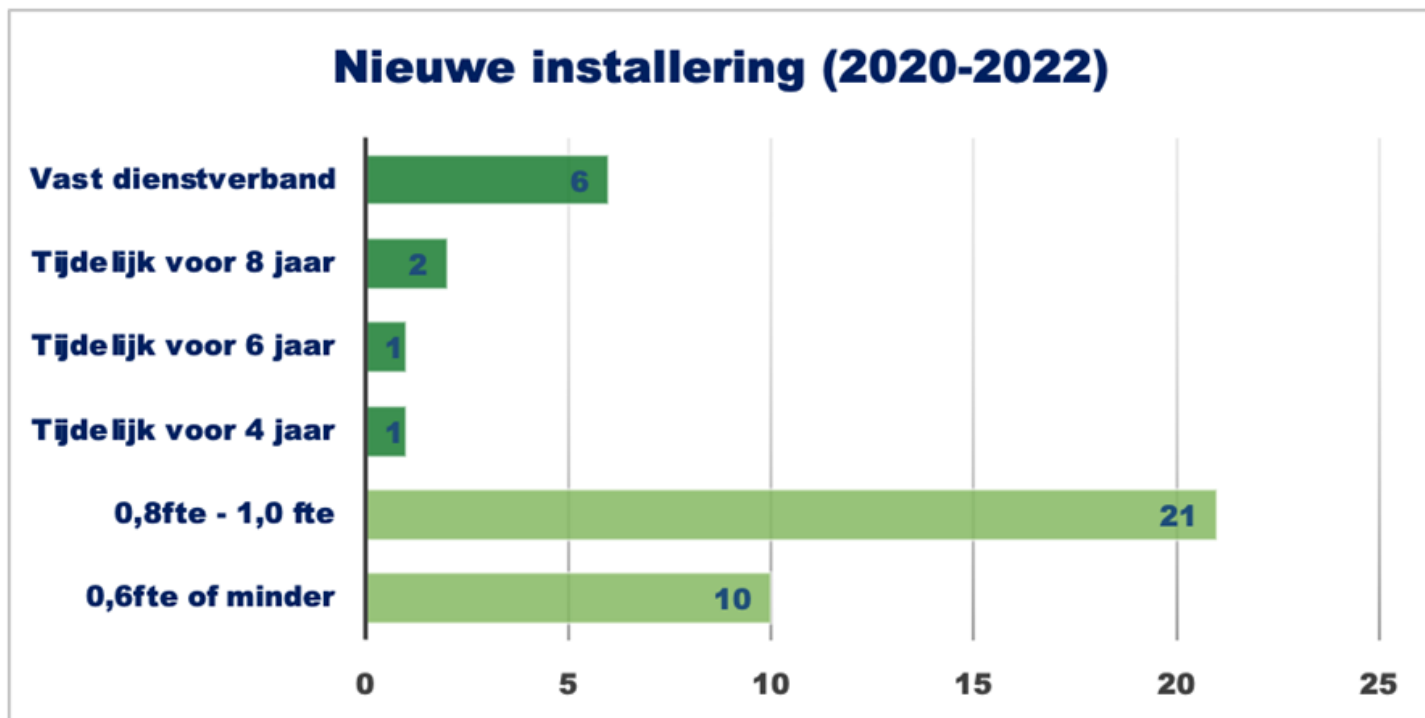
Redenen voor langere duur promotie-onderzoek aan hogescholen

De redenen voor de langere duur van hogeschool-promovendi

Jong vs. oud

Door de antwoorden van verschillende vragen over elkaar heen te leggen, leverde de survey nog een interessante uitkomst op. Mariska: "Als VvL -bestuur horen we vaak het vermoeden dat vooral lectoren van de 'oudere generatie' (start van lectorfunctie voor 2013) langlopende lectoraten hebben, terwijl de lectoren uit de 'jongere generatie' (start vanaf 2019) door de subsidie-afhankelijkheid in toenemende mate korte looptijden van vier jaar hebben. Ook hebben veel lectoren het vermoeden dat de nieuwe lectoren vooral kleinere aanstellingen krijgen. Deze twee vermoedens konden we door de survey weerleggen. Opvallend is dat redelijk veel nieuwe lectoren in jonge lectoraten een vaste aanstelling of een aanstelling voor een langlopend (8 jaar) lectoraat hebben. Ook is de omvang van de aanstelling in fte bij deze groep vrij hoog: meer dan twee derde van de lectoren in nieuwe lectoraten heeft een aanstelling van minimaal 0,8 fte."

Overzicht van de aanstellingen van deze redelijk nieuwe lectorenfuncties

Benieuwd naar alle resultaten?

Ben jij benieuwd naar alle resultaten uit de survey? Vraag de gehele analyse op door een mail te sturen naar secretaris@lectoren.nl.

WELMOED VAN DER VELDE, LECTOR MARITIME LAW:

"MET DE PD-PILOT VERVULLEN WE DE GROEIENDE VRAAG NAAR PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK"

Achter de schermen werken we hard aan de start van de Professional Doctorate-pilot. Met deze praktijkgerichte evenknie van de PhD-trajecten op universiteiten willen we professionals de mogelijkheid bieden praktijkgericht onderzoek te doen aan een hogeschool op het hoogste niveau (EQF-niveau 8). In januari 2023 starten de eerste PD-kandidaten. Met haar lectoraat Maritime Law aan NHL Stenden Hogeschool is Welmoed van der Velde één van de lectoren die PD-kandidaten gaat begeleiden. "Hiermee dichtten we het laatste gat tussen hogescholen en universiteiten."

Smaken verschillen. Dat geldt zeker ook voor onderzoekers, weet lector Welmoed van der Velde. "Je hebt onderzoekers die zich het liefst uitsluitend bezighouden met fundamenteel onderzoek. En je hebt onderzoekers die juist houden van die praktijkgerichte blik. Beide hebben we keihard nodig. Maar juist voor deze laatste groep was het tot nu toe niet mogelijk om op een hogeschool een beroepsgerichte invulling te geven aan hun doctoraatsonderzoek. Met de start van de Professional Doctorate (PD) brengen we daar gelukkig verandering in."

Het gat dichtten

Juist voor het vakgebied maritiem is de komst van het PD-traject van groot belang. "Er bestaat voor maritiem officieren geen universitaire opleiding in Nederland", legt Welmoed uit. "Wanneer je als maritiem officier een maritieme master hebt gevolgd aan Hogeschool Rotterdam of aan NHL Stenden Hogeschool kun je vervolgens niet verder. Zonde, want ik merk in de praktijk dat er heel veel alumni zijn die juist zo graag aan de slag willen met een praktijkgericht doctoraatsonderzoek."

Vervolg PD-pilot

De hogescholen die maritieme opleidingen aanbieden, vormden dan ook als één van de eerste clusters een taskforce om het plan voor het PD-traject verder vorm te geven. Welmoed: "Naast hogescholen sloten ook de TU Delft en brancheorganisatie Netherlands Maritime Technology (NMT) zich aan bij onze taskforce. Allemaal zagen we de enorme toegevoegde waarde die de komst van een PD-traject heeft. Hiermee dichten we het laatste gat dat er op dit moment is tussen hogescholen en universiteiten. En belangrijker nog: we vervullen de groeiende behoefte vanuit het bedrijfsleven om onderzoekende professionals af te leveren."

Wachten op het gouden ei

Welmoed is dan ook maar wat blij dat de sector maritiem werd uitgekozen als één van de clusters die in januari 2023 als eerste van start mag gaan met de PD-pilot. "Ik ben niet de enige die staat te popelen", lacht ze. "Ook universiteiten reageren ontzettend enthousiast op de komst van het PD-traject. Net als wij zien ze het belang van praktijkgericht onderzoek, dat uitstekend naast fundamenteel onderzoek kan bestaan. Het bijt elkaar niet. Samen leveren we immers de fundamentele én praktijkgerichte kennis waarmee we de maatschappij vooruit helpen."

Ook vanuit het bedrijfsleven kreeg Welmoed louter lovende reacties toen bekend werd dat de eerste maritieme PD-kandidaten in januari starten met de pilot. "Ik zie in de praktijk dat maritieme bedrijven staan te springen om professionals die aan de slag willen met vraagstukken die niet alleen nieuwe wetenschappelijke kennis maar vooral ook direct toepasbare oplossingen opleveren. Dat is het voordeel van het PD-traject. Al tijdens hun onderzoek gaan de PD-kandidaten aan de slag met veranderingen in de praktijk. Als bedrijf hoef je niet vier jaar te wachten op het gouden ei, maar pluk je al gelijk de vruchten doordat onderzoekers innovatieve producten of ideeën aandragen die direct toepasbaar zijn."

Grote maritieme uitdagingen

Zeker de maritieme sector kan deze innovatieve producten en ideeën goed gebruiken, benadrukt Welmoed. "We staan als sector voor een aantal grote uitdagingen. In 2030 moeten we 55 procent minder broeikasgassen uitstoten. Dat vraagt om innovatieve oplossingen. Van de transitie naar een andere brandstof tot slimme aanpassingen aan de huidige vloot. Schepen worden gebouwd om minstens dertig jaar mee te gaan. De grote vraag is hoe we bestaande schepen meenemen in deze transitie. Denk aan het plaatsen van zeilen op een schip om minder brandstof te verbruiken. Dat idee klinkt nu wellicht nog gek, maar we zijn het serieus aan het onderzoeken."

Vervolg PD-pilot

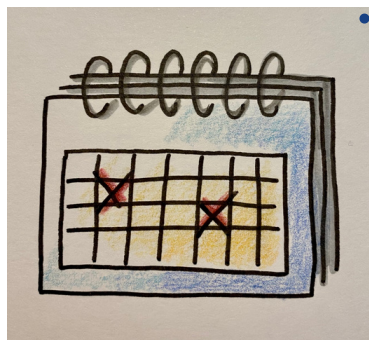
Welmoed ziet meer thema's waar de PD-kandidaten zich de komende jaren in vast kunnen bijten. "Denk bijvoorbeeld aan de inrichting van onze Noordzee. We zien dat de Noordzee voor steeds meer doeleinden wordt gebruikt. Voor zeetransport uiteraard, maar denk ook aan de komst van windmolenparken en de rol die de zee vervult in onze voedselvoorziening. Vergeet niet dat de Noordzee de natuurlijke habitat is voor vele dier- en plantensoorten en een gewilde locatie voor recreatie. Kortom: allemaal verschillende belangen die op één plek samenkomen. De vraag is: hoe deel je dat in?"

Allemaal een stapje vooruit

Duurzaamheid, energietransitie, automatisering, het gebruik van big data, cybersecurity, wet- en regelgeving op zee. Het zijn stuk voor stuk thema's waar de PD-kandidaten vanaf januari mee aan de slag kunnen. Welmoed kan niet wachten. "Mijn doel is dat we met de PD drie groepen bedienen. Allereerst de maritieme sector, die de vruchten plukt in de vorm van innovatieve producten en ideeën. Als tweede het hoger onderwijs, waar we deze nieuwe kennis kunnen integreren in onze curricula. En tot slot uiteraard de PD-kandidaten zelf. De ondernemende geesten die intrinsiek gemotiveerd zijn om de maritieme sector een stapje vooruit te helpen door nog een laagje dieper in hun vakgebied te duiken. Als dat lukt, ben ik tevreden!"

AGENDA VVL ACTIVITEITEN

- Dinsdag 18 oktober 2022 om 15.30 uur, online
bijeenkomst VvL bestuur en leden VvL
kwaliteitskring

LID WORDEN VAN DE VERENIGING VAN LECTOREN?

Vul het formulier om je aan te melden [hier](#) in.

Heb je vragen over een lidmaatschap?

Neem dan contact op met een van de onderstaande bestuursleden.

BESTUURSLEDEN VVL

Dr. Mariska van der Giessen (voorzitter),
Lector International Entrepreneurship,
NHL Stenden Hogeschool
mariska.van.der.giessen@nhlstenden.com

Dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot (secretaris),
Lector Duurzaam Bouwproces met BIM, Hogeschool Rotterdam
c.m.ravesloot@hr.nl

Dr. Jan Jurriëns (penningmeester),
Lector Sustainable Strategy and Innovation,
Het Groene Brein
jan.jurriens@hetgroenebrein.nl

Prof. dr. mr. Eric van de Luijtgaarden,
Lector Preventive Law,
Zuyd hogeschool
eric.vandeluytgaarden@zuyd.nl

Dr. ir. Jack Doomernik MM
Lector Smart Energy
Avans Hogeschool Breda
jemj.doomernik@avans.nl